

הכפר של הרבי

גיליון 4 • שבט תש"ע
כפר-חב"ד ארץ-הקודש

ביאת ילגני

רצף של התוועדות ופעילויות מיוחדות בכפר-חב"ד, ביום הקדוש י' שבט • עמ' 14

זמני
כניסת ויציאת
השבת

תאריך	כניסת השבת/החג	יציאת השבת/החג
יתרו	16:42	17:55
משפטים / שקלים	16:48	18:01
תרומה	16:53	18:06
תצוה / זכור	16:59	18:12

בעל-שם'סקע מעשה

ריאיון-החודש עם הרה"ח
ר' מיכל וישצקי עמ' 4

אילן אילן

עצות לצמיחה אישית ורוחנית עמ' 6

ישיבה של מעלה

כך נסייע לילדינו להצליח בישיבות עמ' 8

פרחים בגשמיות וברוחניות

אף שזמן רב לא שמעתי מכ' באופן ישיר, אבל מובן שמקבל אני פריסת שלום מאנשי כפרחב"ד, שמודיעים לי גם כן מוזמן לזמן על דבר התעניינותו הערב בענייני הכפר, וכאיש מעשי ורב פעלים הרי זו מתבטאת בעזרה ממשית, ובפרט בנוגע לגנים ופרחים, שהיא גם-כן הסיסמה של רמת גן.

ובהמשך לשיחתנו כשהיה כאן, עצור במילים לא אוכל, להוסיף שבוודאי הפרחים האמיתיים עניינם לא רק להרחיב העין, אלא בעיקר לעשות פירות ופירי-פירות טובים למאכל והכרחיים לקיום המין. ובמובן הרוחני אצל יהודים, וכלשון השגור בפי חכמינו ז"ל, אין פירות אלא מצוות ומעשים טובים שיפים והדרורים הם ונותנים המשך ויום נצחי לדרורות ודורי-דורות.

(ממכתב הרבי למר אברהם קריניצ, ראש עיריית רמת-גן כ"ח באדר תשכ"ד - אג"ק חלק כג, עמ' קמב)

תאורה בחוצות הכפר

...שאלתי את המזכיר הרימ"מ שי' מהנעשה עורות הפראזשעקטאר והתאורה ברחוב, ואמר כי לפי התכנית מנורות החשמל בטח כבר תלויות הן, מה-שאין-כן הפראזשעקטאר שעדיין לא הותחל, וכנראה מהפרטי-כל הנ"ל גם אורות החשמל אינן במקומן עדיין. ותקוותי שגם בזה ימהרו ככל האפשרי, כיוון שמת"ו מנחם-אב הימים מתקצרים וכו'...

(ממכתב הרבי להנהלת כפרחב"ד כ"ח באב תש"ז - אג"ק חלק יג, עמ' תפד)

בנועם קיבלתי הידיעה אשר הארת החשמל בכפרחב"ד נסתדרה בפועל, וכבר התוועדו לאורו ביום הבהיר י"ט כסלו. וכפי שכותבים לי נסתדר העניין הודות להשתדלות כ' ומרצו, ויישר חילו ות"ח ות"ח. מנהג יהודי עתיד יומין לדרוש רמזים והוראות בכך דבר המתרחש, וכמאמר המשנה "איהו חכם הלומד מכל אדם", והבעש"ט הוסיף עניין הלימוד מכל מאורע ובכך פרט.

אורו של רבנו הזקן - שני-אור - הרי מיום גאולתו י"ט בכסלו התחיל להתפשט בלי הפרעות ועיכובים, ובאופן אשר יגיע גם לאנשים פשוטים, אשר זוהי כללות הנקודה דתורת החסידות להמשיך ולקשר עומק רום עם עומק תחת.

ועל דרך הצחות, הנה כוח החשמל הוא מהכוחות הנסתרים שבטבע,

כי כוח זה עצמו אינו בגדר השגה באחד מחמשת החושים, ורק על-ידי פעולותיו ומסובביו נודעה מציאותו, ואור כוח נסתר זה רוחה האפילה ומגיה השכת הלילה. והוא בגשמיות כעין עניין הנ"ל ברוחניות, שהנסתר שבתורה רזי-דרזין מתגלה על-ידי החסידות ואורח חיי חסידות, רוחה אפלט החומר ומאיר חושך הגשם...

(אג"ק חלק ח, עמ' קא)

שמירה על ניקיון הכפר ויפיו

כל הנמצאים בכפרחב"ד הם שלוחי כ"ק מו"ח אדמו"ר ועליהם לפעול ולסייע בענייני הכפר, לא רק בעניינים הרוחניים, אלא כוונתי גם פשוט בגשמיות כגון בניקיון הכפר (כדוגמת דברי הרמב"ם (בהלכות כלי המקדש פ"ח ה"ד) בנוגע לבגדי כהונה - שהם נעשו פשוט לשם יופי להשאיר רושם טוב על הרואה).

כפרחב"ד שנוסד על-ידי הרבי, הרי פשוט שצריך שיהיה לו פנים פשוט בגשמיות, במיוחד בדברים הבולטים לעין, הן בבניינים פרטיים, הן בבניינים ציבוריים...

(שיחות-קודש תשכ"ט חלק א, עמ' 486 - תרגום חופשי מיידיש)

תחבורה

...בוודאי למותר לעוררם, שכדאי להשתדל שהרכבת תתעכב בכפר יותר מפעם אחת ביום והכוונה להקמת תחנת רכבת, שהרכבת העוברת דרך הכפר תתעכב בו להעלאת והורדת נוסעים. וכל המרבה בזה הרי זה משובח.

(ממכתב הרבי להנהלת כפרחב"ד י"ז בטבת תש"ז - אג"ק חלק יב, עמ' רכג, ושם, עמ' צד)

פתיחת סניף דואר

בנועם קיבלתי מכתבם... בדבר פתיחת הדואר וכו'. ויהי-ירצון שימלא השי"ת משאלות לבכם, בתוככי לבב כל ישראל לטובה בטוב הנראה והנגלה, אשר ישתמשו בהנ"ל לבשר ולקבל בשורות טובות בגשמיות וברוחניות גם יחד, הן בעניינים הכלליים והן בעניינים הפרטיים, אשר זה לזה מסייע ומוסיף.

(ממכתב הרבי לוועד כפרחב"ד ח"י באדר תשי"ט - אג"ק חלק ח"י, עמ' רכז)

המד"א הגה"ח הרב מרדכי שמואל אשכנזי שליט"א

אל תושבי כפר-חב"ד שיחיו שלום וברכה!

בכואנו מהיום הבהיר י' שבט, "העשירי יהיה קודש", ובמיוחד בשנה זו שבה נתמלאו 60 שנה להסתלקות כ"ק אדמו"ר הריי"צ נ"ע ולתחילת נשיאתו של הרבי - בוודאי נרגשת בלב כל אחד ואחת מתושבי הכפר התעוררות מיוחדת להתחזק בתורה וביראת-שמים, ובהליכה "בדרך ישרה אשר הורנו מרדכי ונלכה באורחותיו" של מייסד כפר-חב"ד ושל הוד כ"ק ממלא מקומו.

במאמר "באתי לגני" שאמר הרבי בי' שבט תש"ל, מאמר המבוסס על אות כ' ב'המשך' "באתי לגני" של הרבי הקודם - שזה המאמר השייך לשנה זו - הוא מרחיב במעלה של אנשי-החיל על השרים. הרבי מסביר שאמנם השרים עוסקים בשיפור ענייני המדינה, דבר גדול וחשוב ביותר, אבל אין זה מגיע לדרגת ה'חידוש' שפועלים אנשי-החיל בכך שהם 'כובשים' שטח חדש ומעבירים אותו לשליטת המלך, וגם לא לדרגת ה'ביטול' של אנשי-החיל המוסרים נפשם למען המלך. הרבי מסביר שזו הסיבה שישאל נקראו 'צבאות ה' דווקא, כי עבודתנו העיקרית היא להיות אנשי-חיל - להתבטל למלך ולמסור את נפשנו למענו.

בצד ההצלחות הגדולות בחינוך שאנו זוכים להם פה

בכפרחב"ד - כפי שאפשר היה להיווכח בכמה וכמה אירועים לאחרונה, בהם מאות ילדים יקרים הפגינו בקיאות מרגשת בענייני לימוד וכיו"ב - אי-אפשר להתעלם גם מהקשיים ומהאתגרים החינוכיים הגדולים הניצבים לפתחנו יום-יום ושעה-שעה.

רבים וטובים מוגיעים את מוחם בניסיון להתחקות על שורש הדברים, ומחפשים להם פתרונות מקוריים ויצירתיים.

ואולם דומה כי הנקודה הנ"ל מתוך המאמר היא הנקודה העיקרית - קבלת-עול ומסירות-נפש. עלינו לגלות ולחזק בעצמנו את התכונות הללו ובכך גם לתת דוגמה אישית לילדינו. אם כך ננהג, נזכה להיות ראויים בעצמנו לתואר אנשי-חיל ואף לגדל דורות של חיילים מסורים ונאמנים בצבאות ה'. ואז נזכה גם, כפי שאומר הרבי בסיומו של המאמר, "שעל-ידי הניצחון שהארם מנצה את הנפש הבהמית שלו הוא גורם המשכת האוצר העליון, שהוא גילוי פנימיות ועצמות אור אין סוף ברוך הוא", בקרוב ממש.

בכבוד ובכרחה הרב מרדכי שמואל אשכנזי

דבר היו"ד | יו"ר ועד כפר חב"ד ר' בנימין ליפשיץ

תושבים יקרים

"אהוב את הביקורת כי היא תעמידך על הגובה האמיתי", כותב כ"ק אדמו"ר הריי"צ נ"ע באחד מפתגמי הידועים, המופיעים גם ב'היום יום'. ואכן, ביקורת היא דבר חשוב וחיוני. ביקורת עשויה להועיל רבות למבוקר. שכן כידוע, "אדם קרוב אצל עצמו" ולפעמים דווקא המתבונן מהצד רואה דברים לאשורם. 'ביקורת בונה' קוראים לזה.

דברים אלו נכונים לגבי כל אחד ואחד, על-אחת-כמה וכמה כאשר מדובר באיש ציבור. איש ציבור, בעצם היותו כזה, חייב להיות מוכן לספוג ביקורת. לא רק לשמוע אותה הוא נדרש אלא גם להיות קשוב לה. וכבר ידועים דבריו של רבן גמליאל לשניים מתלמידיו בעת שמינה אותם למשרות ציבוריות, "כמדומים אתם ששררה אני נותן לכם? עבדות אני נותן לכם!".

אך כל זאת, כמובן, בתנאי שהביקורת אכן נאמרת ושהיא נאמרת בדרך מכובדת ו'באופן המתקבל'. לאיש ציבור אין דרך לקבל ביקורת אם שומרים אותה בבטן או לחשים אותה

במחשכים. הביקורת - אם אכן רוצים שהיא תשיג את מטרתה - חייבת להיאמר באופן ישיר וגלוי. והיא, כמובן, צריכה להיאמר בצורה מנומסת, מכבדת וחברית. אחרת זו איננה ביקורת אלא סתם קנטור.

מבחן נוסף יש להיותה של הביקורת כנה ואמיתית ולא קנטרנית גרידא, והוא כאשר משמיע הביקורת איננו עוסק אך ורק בשלילת פעולותיו של הזולת אלא הוא גם מסוגל להציע הצעות קונקרטיות חלופיות. דהיינו, לא רק מה לא לעשות, אלא גם מה ואיך בן לעשות.

פרשת השבוע נקראת על שם יתרו חותן משה ש"יתר פרשה אחת בתורה - ואתה תחזה". ונשאלת השאלה, וכי רק את "אתה תחזה" תרם יתרו לתורה? ומה לגבי כל שאר הפסוקים שקרמו לכך?

עונים המפרשים: כל עוד דבריו של יתרו היו בבחינת ביקורת ושלילה בלבד, אין הם בבחינת "פרשה בתורה". ורק כאשר בא יתרו והציע הצעה חיובית, כיצד יכול המנהיג לשפר את המצב, ארזו ראויים דבריו להיקרא "פרשה בתורה".

בברכת אחים בנימין ליפשיץ

יוצא לאור ע"י
ועד כפר חב"ד
עורך: זלמן חזרמן
משתתפים: יוסף-צחק קמיוצקי, מנחם ברוך, שלמה הרשקופ, שלמה-מאיר מארק, שמואל אורכמן, שרון גשן.
גרפיקה: y.w. designgraphic
צילום: COL, מאיר דהן, מאיר אלפסי, יואל בליניצקי
אימייל: oirechman@gmail.com

תורה את בני הדורים. קעת הצטרף גם מיכל ללימודים. הם למרו חומש, משניות וגמרא. אחרי שש שנים בגורקי – בעוד אביו הר"ר משה מתגלגל עדיין בין בתי-הכלא השונים – הגיע מיכל למצוות. את ברה-המצווה שלו, אותה חגג הרחק מהוריו ואחיו, הוא לא שוכח: "בגורקי לא היה בית-כנסת מסודר. היה מניין מצומצם של יהודים מבוגרים שהתנהל במרתף כלשהו. דודי ר' שלום-בער היה הולך למניין הזה בשבתות. כשהגיע יום העלייה לתורה הסמוך לבר-מצווה שלי, לקח אותי הרוד לתפילה באותו מניין. מחשש עינא בישא, נאלצתי לעשות עצמי כאילו איני מבין מילה בעברית או ביידיש. וגם כשעלייתי לתורה הייתי צריך להציג כאילו אינני מסוגל לומר את הברכות בכוחות עצמי. הבעל-קורא אמר 'ברכו' ואני חזרתי אחריו; אמר 'את ה', ואני אחריו...".

הגוי ביקש ברכה

בגיל 13 וחצי חזר הנער מיכל לביתו בצ'רנוביץ וזמן מה לאחר מכן שוחרר סוף סוף גם אביו ממאסרו הממושך. "באותה שנה שוחרר גם ר' מענדל פוטרפרס ממאסר ובא להתגורר בביתנו. היו עוד חסידים מהעיר

נוסף. הכל היה חסוי וממורד מאוד. פעם אחת, כשאבי נלקח לאחת מאינספור החקירות הקשות שנחקר, הובילו אותו הסוהרים דרך אחד המסדרונות והנה לפתע הוא רואה מולו, בקצה המסדרון, את ר' מענדל. זו כנראה הייתה תקלה בהתנהלות המאור מסודרת ומוקפדת של הסוהרים. באותו רגע שבו אבי ור' מענדל הבחינו איש ברעהו, הם שכחו היכן הם וגם שכחו שמאחורי כל אחד מהם צועדים שני סוהרים עם רובים טעונים כדי להגיב ממהירות על כל תנועה לא-צפויה של האסיר. הם רצו אחר אל השני והתחבקו והתנשקו ובכו זה על כתפי זה.

"מחשש עינא בישא, נאלצתי לעשות עצמי כאילו איני מבין מילה בעברית או ביידיש. וגם כשעלייתי לתורה הייתי צריך להציג כאילו אינני מסוגל לומר את הברכות בכוחות עצמי. הבעל-קורא אמר 'ברכו' ואני חזרתי אחריו; אמר 'את ה', ואני אחריו..."

לכן, כששוחרר ר' מענדל ממאסרו הוא בא אלינו, שכן בידעו כי גם אבי ריצה תקופת מאסר הרי שממילא הוא כבר 'מסומן' ולא יהיה בכך כדי לסכן אותו...".

הוא סיפור אחד והנה השני: "בהתחלה ר' מענדל התגורר בביתנו עד אשר שכר לעצמו בית לא הרחק מאיתנו. אני הייתי מאוד קרוב אליו, ממש כמו בן. בבוקר למדתי איתו תורה ובמשך היום ביליתי בשקאלע. "בשלב מסוים חיפשתי לי עבודה, כדי לסייע בפרנסת הבית, אבל התקשיתי למצוא. הייתי אז כבן 15 וחצי ועל-פי החוק היה אסור להעסיק צעירים מתחת לגיל 18. יום אחד בהלכי ברחוב לצדו של ר' מענדל, הגיח לפתע גוי גדול ומגושם עם עיניים אדומות מתוך איזו דלת של בית וביקש

"בשעה שתיים לפנות בוקר ענית לי לר' מענדל: כן!"

בימים שביני י' שבט לכ"ב שבט סרנו לביתו של הרה"ח ר' מיכל וישצקי שיחי' כדי לשמוע ממנו מעט זיכרונות מבית אביו, החסיד הנודע הר"ר משה וישצקי ע"ה, בצד סיפורים ממקור ראשון על הרבי וכן אפיזודות אישיות מרתקות

א ת הרה"ח ר' מיכל וישצקי אין צורך להציג. כבר כמעט חצי יובל שנים הוא גר בכפר-חב"ד ותורם רבות לאווירה החסידית הכללית בכפר. איש חם ולבבי, שבצד כל מעלותיו חנן אותו הקב"ה גם ביכולת מופלאה לספר סיפורי חסידי כדבעי. להתוועדותיו המרתקות יצא שם והן מושכות אליהן צעירים כמבוגרים. הזמנו אותו אפוא 'להתוועד' קצת עם כולנו, באמצעות 'הכפר של הרבי'.

ר' מיכל נולד בשנת תש"א לאביו החסיד הר"ר משה ולאמו מרת

חאשע וישצקי עליהם-השלוש, בעיר גורקי השוכנת כ-300 ק"מ ממסקווה. הוא הרביעי בסדר, מבין ששה אחים. שני הצעירים ממנו, אח ואחות, הם תאומים שנולדו כשלושה חודשים לאחר שאביהם נאסר והתגלגל בין בתי-כלא שונים ברוסיה. עד גיל חמש וחצי גדלו השניים בלי לראות את אביהם וכלי שהוא יראה אותם.

"החוק ברוסיה חייב את ההורים לשלוח את ילדיהם מגיל שבע והלאה ל'שקאלע' (בית-הספר הממשלתי). הסדר היה שכבר זמן מה קודם לכן היה מגיע פקיד לבית ההורים כדי 'להזכיר' להם כי בנם או בתם עומדים להיות בני שבע ולברר עמם אם כבר רשמו אותם לשקאלע.

"בהיותי כבן חמש-שש עזבה משפחתי את גורקי ועברה לצ'רנוביץ. זמן מה קודם מלאות לי שבע שנים החליטו הוריי לשלוח אותי בחזרה לגורקי, שם התגוררו סבתי מרת בתיה (ע"ה) רסקין ושני דודיי ר' שלום-בער וזוג' מרת ריבה שיחיו רסקין. הכוונה הייתה שאשה שם 'עד יעבור זעם', כלומר שתקופת הרישום תעבור וכך אולי אחמוק מלימודים בשקאלע".

אבל זמן קצר לאחר שנסע לגורקי נאסר אביו "בגלל רשימה ארוכה של 'עבירות' חמורות", וכל התכניות השתבשו. מיכל בן השבע נשאר אמנם בגורקי אבל נאלץ ללכת שם לשקאלע. "אינני יכול לומר שלא הלכתי בשבתות לשקאלע, אבל ב"ה אף-פעם לא כתבתי ולא חיללתי שבת בפועל. תמיד מצאתי איזו תירוץ להתחמק מכתובה וכיו"ב".

בבית דודו ר' שלום-בער היה 'מלמד' ששמו ר' בן-ציון, שלימד

שנכלאו ב'עוונות' שונים ושגם הם שוחררו באותה התקופה. אפשר לומר שצ'רנוביץ התמלאה מחדש...".

מהסיפורים על צ'רנוביץ אפשר לחשוב בטעות שמדובר בעיר שבה התגוררו מאות או לפחות עשרות חסידים. ר' מיכל מבהיר מיד את הממדים האמיתיים: "בכל צ'רנוביץ התגוררו כ-10 משפחות חב"דיות. בהתוועדויות הגדולות כמו י"ב תמוז, י"ט כסלו וכו' היו משתתפים כשני מניינים, שכן התוועדויות אלו משכו אליהן גם יהודים מחוגים נוספים".

כשר' מיכל נזכר בהתוועדויות בצ'רנוביץ, עיניו ניצתות בערגה ובגעגועים. "אלו היו התוועדויות מאוד לבכיות, מאוד חמות, שנמשכו שעות ארוכות. לא כמו היום – באים והולכים...".

על התוועדות אחת לרגל י"ב בתמוז, מספר ר' מיכל, אך עוד קודם לכן יש לו שני סיפורים מקדימים...

"כשר' מענדל פוטרפרס שוחרר ממאסרו הוא הגיע, כאמור, אלינו הביתה. מדוע? – ההסבר הוא כזה: כש'פושע' שוחרר ממאסרו, השלטונות היו עוקבים אחריו לראות עם מי יש לו קשר. לכן זה היה מסוכן מאוד לארח בביתך אדם שזה-עתה שוחרר ממאסר. גם ר' מענדל ידע זאת והוא לא היה בא אלינו אילולא חשב שהרבר לא יסכן אותנו. הכיצד אפוא בא אלינו?"

"סדר הדברים בחקירות בבית-הסוהר היה שכאשר 'פושע' הובל לחקירה, היו רואגים שבשום פנים ואופן הוא לא יפגוש בדרכו אסיר

מר' מענדל שיכרד אותו. בכלל, כשר' מענדל הלך ברחוב היו הכול מביטים עליו ביראת-כבוד ומפנים לו דרך. הדרת-פניו וצורת הליכתו עשו רושם עצום על כולם.

"ר' מענדל התעניין בעיסוקו של הגוי והלה השיב כי הוא מסגר. 'אברך אותך', אמר לו ר' מענדל, 'אך זאת בתנאי שתעסיק אצלך בשכר הוגן את הבחור הזה', והוא הצביע עליי. הגוי הסכים לתנאי ור' מענדל בירך אותו. ומאותו יום והלאה התחלתי לעבוד אצל הגוי. הוא היה משלם לי על עבודתי אבל גם ניצל אותי. הטיל עליי עבודות רבות מדיי והעסיק אותי עד שעות מאוחרות בערב".

"רוצה אבל לא יכול"

וכעת לגוף הסיפור על אותה התוועדות לרגל י"ב תמוז: "ההתוועדות התקיימה בביתו של ר' אברהם-שמואל לבנהרץ. הסדר בהתוועדות י"ב תמוז היה שכבר בצהרי היום היו מתפללים מנחה ואז נוטלים ידיים ומתיישבים להתוועד וההתוועדות נמשכה עד הבוקר שלמחרת, י"ג תמוז. כשאני סיימתי את העבודה אצל המסגר הגוי, השעה הייתה מאוחרת וכשהגעתי להתוועדות החברה היו כבר עמוק בתוך ההתוועדות..."

"עם כניסתי ר' מענדל מגיש לי כוס מלאה 'משקה' ואומר: 'תגיד

פינו לשורה של 'משפיעים' ואנשי יעוץ בכפר-חב"ד וביקשנו מכל אחד ואחת מהם עצה אחת לצמיחה אישית ורוחנית • כי האדם עץ השדה

פשוט ללמוד

הרב יעקב קסן, 'משפיע'

ההבדל בין בחורי-שיבה ל'בעל בית' הוא שהראשון תמיד דינמי, אף פעם לא עומד על מקום אחד: יום אחד הוא 'משכיל', יום אחר הוא 'בעל נגלה' ויום שלישי הוא בכלל 'עובד'. ל'בעל בית', לעומת זאת, יש נטייה טבעית לקיבעון. "זה הכיוון שלי", "זה אני שייך", "כזה וכזה אני" ו"איי אפשר לשנות אותי". זוהי גישה לא-נכונה ולא-טובה, ובמידה רבה היא גם המפתח לכישלונות.

'בעל בית' רציני שרוצה לקחת את עצמו בידים, דבר ראשון עליו להשתחרר מהקיבעון. הוא צריך לומר לעצמו שגם אם בבחירתו הוא לא כל-כך אהב ללמוד גמרא כי זה היה קשה לו או כי משהו או משהו בסביבת הלימוד הקשה עליו, אין זה אומר כלום לגבי האפשרויות העומדות לפניו בהווה. שיתחיל לפתוח גמרא וללמוד. יש היום כל-כך הרבה פרויקטים תורניים (שטיינזלץ, שוטנשטיין, מתיבתא וכיו"ב) שמנגישים את הגמרא לכל נפש. שיתחיל ספר הלכה ויתחיל ללמוד. שימצא לו חברותא ללמוד ביחד חסידות. ולעשות זאת באופן קבוע ושיטתי.

'בעל בית' שלומד תורה, מתחיל פתאום להעריך את עצמו אחרת. הוא נעשה אדם שמח וזה משפיע על כל הבית כולו. זה המפתח לצמיחה אישית ורוחנית. וזה גם הדבר שיחולל מהפך בכל הסביבה הקרובה אליו.

המלצה נוספת, בקצרה: להשתתף בהתוועדות. לעולם אין לדעת באיזה רגע הלב יפתח והרברים שייאמרו בהתוועדות יחררו פנימה. אני מכיר לא-מעט אברכים שהתוועדות מסוימת שינתה אותם באופן מהותי. גם זה מפתח לצמיחה אישית ורוחנית.

הרשו לעצמכם לחלום

ר' שלמה חיים בלפר, פסיכולוג

לעתים אנו הופכים להיות עבדים של דפוסי חיינו. אם כצעירים היו לנו שאיפות רחבות, ומחשבתנו הייתה פתוחה להתקדמות ולעשייה מגוונת, הרי שעם השנים מציאות-החיים סוגרת עלינו וכובלת אותנו. הפוטנציאל אינו נעלם אבל הקשר בין המציאות בפועל לבין השאיפות הבסיסיות – הרוחניות כמו גם, להבדיל, הגשמיות – מתעמעם. גם אם איננו שמים לב לתהליך תוך כדי התרחשותו, זה פשוט קורה לנו. וכך, יום אחד אנחנו תופסים את עצמנו ושואלים – איפה אנחנו ואיפה כל החלומות הגדולים שהיו לנו...

במקרה כזה, כדאי לעצור ולחזור אל 'החלום'. לא באופן של הרדהרד בלבד אלא באופן של 'התיישבות'. לייחד זמן ולחשוב (אגב, אפשר ולעתים רצוי לעשות זאת מול אדם נוסף – בן-הזוג, 'משפיע' וכו'). לדוגמה: לחזור אל רגע מופלא של עמידה ב'מאראש נפוליון' מול פני הרבי ואל ההחלטות הגדולות שקיבלנו בשעת מעשה. להזכיר לעצמנו את השאיפות שהיו לנו, את החלומות שהציתו את דמיוננו. התחברות כזו אל החלום הפנימי היא עצמה מהווה נקודת-מוצא לשינוי חיובי.

יחד עם זאת, העולם ומגבלותיו בעינם עומדים. ההתעוררות תפוג כפי שהופיעה. לכן, לאחר שחזרנו אל החלומות הישנים והגדולים, יש לנסות לקחת מהם נקודה אחת ולהמשיך איתה למעשה. נשמר נקודה

מעשית וממנה נוכל להתקדם.

כאמור, הכול מתחיל בחלום עצמו. מי שחָרַל לחלום, מציאות החיים מצמצמת עוד ועוד את אפשרות ההתפתחות שלו. לעומת זאת מי שמרשה לעצמו לחלום, משמר ומחדש את התנופה והתנועה קדימה. במשפט אחר: הרשו לעצמכם לחלום!

חסידות כל יום

הרב דוד אבא זלמנוב, 'משפיע'

ללמוד חסידות כל יום ויום. ה'משפיע' הגה"ח ר' יואל כהן שיחי' סיפר לנו שפעם אחת בא אליו שליח ואמר לו שכשהוא יוצא לפעולה וקודם לכן הוא לומד חסידות, כל הפעולה כולה נהיית הרבה יותר מוצלחת. הוא בעצמו מרגיש יותר חיות בזמן הפעולה וגם התוצאות של פעולתו הרבה יותר נעלות. ור' יואל הסביר שההצלחה של השליח כתוצאה מהלימוד אינה נעוצה בכך שהלימוד מילא אותו בתוכן וכעת יש לו יותר מה להסביר לאנשים שהוא פוגש ומנסה להשפיע עליהם. אלא עצם הלימוד של חסידות מגביה אותו כמה טפחים גבוה יותר ואז כל ההסתכלות שלו על העולם היא מלמעלה ולכן הכול נעשה אצלו פשוט וקל יותר.

היום יש 'תניא מבואר' ו'חסידות מבוארת', כך שהמשימה היא הרבה יותר קלה. אפילו ה'היום יום' של כל יום, אם רק מקדישים לו זמן ומעמיקים בו קצת יותר – יכול לתת כוח לכל היום כולו. כדאי גם, באמצע היום לנסות להיזכר במה שלמדו בבוקר. זה מגביה את האדם והופך את החיים שלו להרבה יותר עדינים ואיכותיים. מי שיעשה זאת אזי במקום שהעולם 'יקיף' אותו, הוא 'יקיף' את העולם. ה'רוח שטות' שעליה למדנו במאמר של י' שבט פחות תבלבל אותו.

תכנון ותכנון ותכנון

הרב ישראל ברוז, יעוץ לבתי-חב"ד

אנשים רבים, רבים מאוד, נקלעים עקב הנסיבות למצב מסוים ובו הם נשארים תקועים כל חייהם בלי שהפוטנציאל האמיתי שלהם ימומש. לכן, עצם העובדה שאדם מחליט יום אחר לעצור לרגע ולעשות חשיבה מחודשת היכן הוא בפועל והיכן באמת היה רוצה להיות – היא מבורכת.

לפעמים החשיבה הזאת מביאה את האדם למסקנה שהוא אכן נמצא במקום הלא-נכון ושעליו לשנות תחום עיסוק וכיו"ב. אם זוהי המסקנה, עליו לבחון תחילה מספר היבטים:

ראשית, כשמדובר באדם שעובד ב'מוסד של הרבי', עליו לוודא כי המוסד לא ייזוק כתוצאה מעויבתו. כשביקשתי פעם לעבור מתחום עיסוק אחד למשנהו ושאלתי על כך את הרבי, קיבלתי הסכמה עקרונית. למחלף אלא שהיא הותנתה בכך שעזיבתי לא תפגע במוסד שבו עבדתי. ובמילים פשוטות: אין לבנות את החדש על הריסותיו של הישן.

שנית, טבע הבריות הוא לחשוב ש'הדשא של השכן ירוק יותר'. כתוצאה מכך, לפעמים אנשים מפתחים דמיונות-שווא כאילו אם רק יחליפו את תחום עיסוקם, ייעלמו כבמטה-קסם כל בעיותיהם. כדי להימנע מטעויות, יש לפעול בהתאם להוראות הרבי ולהתייעץ עם

'בעל בית' שלומד תורה, מתחיל פתאום להעריך את עצמו אחרת. הוא נעשה אדם שמח וזה משפיע על כל הבית כולו. זה המפתח לצמיחה אישית ורוחנית. וזה גם הדבר שיחולל מהפך בכל הסביבה הקרובה אליו

"ידידים מבינים". שהרי כבר נאמר, "ותשועה ברוב יועץ".

ולבסוף: גם אם כל הבריות והבחירות מעוררות לשינוי כיוון, אסור לקפוץ לתוך השינוי הזה 'קפיצת ראש' בעיניים עצומות. מוכרחים לשבת ולתכנן טוב-טוב את המהלך. הנוסחה להצלחה היא – תכנון ותכנון ותכנון.

לפעול בסדר מסודר

הרב שלמה גרברצ'ק, מנחה קבוצות בתחום המשפחה

יש ריבוי שיחות-קודש ואיגרות-קודש של הרבי שבהן מקביל הרבי בין האילן ובין חיי היום-יום של יהודי. זוהי אפוא זכותנו וחובתנו ללמוד ולהתבונן בכתוב בהן, וליישם את הדברים בחיינו הרוחניים והגשמיים. לגוף העניין: כמו בכל דבר בחיים, שעלינו לפעול על-פי סדר של שכל, מידות ושלושת הלבושים (מחשבה, דיבור ומעשה) כך גם בעניין הזה יש לפעול בסדר מסודר:

(א) הצבת מטרות, שאיפות וחלומות לעתיד (לאן רצוננו להגיע).
(ב) קביעת 'יעדים להשגת הנ"ל', על-ידי התבוננות אמיתית וכנה בכוחות ובתכונות הנפש שלנו – האם כל השאיפות והחלומות אכן שייכים אליי? האם יש בי הכישרונות להשגתם?

(ג) דרכים להשגת השאיפות – בשכל, ברגש ובעשייה.
(ד) בכל פעולה שנעשה עלינו להיצמד למטרות הן בשלב התכנון והן בשלב המעשה; נראה כיצד הדברים באים לידי ביטוי בצד הרוחני ואיך הם משליכים על הצד הגשמי.

כאשר מדברים על צמיחה אישית ועל שאיפות, אני מוצא לנכון להדגיש את תפקידנו האמיתי שהוא לבנות בית ומשכן לה', בית שמגדלים בו תורה, חסידות ויראת-שמים; דור ישרים מבורך. את זאת ניתן לעשות מתוך רגש אחריות ובהיותנו דוגמה-אישית.

גידול ילדים דומה במידה רבה לגידול אילנות. הטיפול באילן דורש השקעה רבה: איתור אדמה טובה, חרישה, זריעה, השקיה, אור וכו'. כדי שהפירות שהאילן עתיד להצמיח יהיו טובים, חובה עלינו לדאוג שכל המרכיבים הנ"ל יהיו מיטביים. כך גם כדי לגדל ילדים עם 'שורשים' חזקים – חזק שיבוא לידי ביטוי בעמידה איתנה של הילדים, בכוח עצמם, גם בהמשך חייהם – נדרשת השקעה רבה בכל שלבי הזריעה והצמיחה.

לפצל ולטפס אט-אט

הרב' אסתר מיזליש, מדריכת מאמנות-אישיות

ישנם שלושה סוגי טיפוסים:

הסוג הראשון הוא של אנשים שאינם מסופקים. הם הגיעו לשלב מסוים בחייהם והם אינם מרוצים מעצמם. הם חשים שיממון וחוסר סיפוק. יודעים היטב מה הם לא רוצים, אבל אינם מסוגלים להגדיר לעצמם מה הם כן רוצים, מה טוב להם ולאן הם שואפים. זהו מקום של משבר. הדרך היחידה שלהם להיחלץ מהמשבר היא – העזו. להיות מספיק נועזים לצאת מהריבוע ולחשוף את עצמם למוקדים חרשים ולהתנסויות חדשות ולברוק מה 'מדליק' אותם ומה תופס את החושים שלהם.

הסוג שני הוא של כאלה שיש חלום וחזון. הם יודעים מה הם היו רוצה לממש והדברים נמצאים בתודעתם. אבל הם סובלים מחוסר ביטחון-עצמי ותעוזה. הם אפילו יודעים כבר – מתוך הניסיון – שהם מוכשרים לכך, ובכל זאת הם חוששים להיכשל ולכן מעדיפים לקפוא על שמריהם. העצה להם היא – לא לוותר. להתייצב חזיתית מול החששות ולפצל את הפרויקט לחלקים-חלקים. לטפס אט-אט מנרדך ולנרדך. וגם, להיות מספיק אמיצים וחזקים כדי לדעת לקבל מעידות קטנות בדרך.

הסוג השלישי הוא של אנשים שבעת ובעונה אחת רוקדים על הרבה 'חתונות'. לוקחים על עצמם הרבה פרויקטים. עד כי בנקודה כלשהי בחייהם הם מרגישים שאף לא אחת מהחתונות הרבות האלה היא שלהם. זו השעה לתעוזה. להתיישב ולעשות סלקציה ולהתחיל לבחון, מה מהדברים הם בבחינת 'שיריים' ומה מהם אכן מתחבר אל הנשמה שלהם. לקלף את הקליפות המיותרות ולהישאר עם הדבר האמיתי, עם מה ששייך אליהם.

כך נעזור לבנינו להצליח בישיבה

ראשי ישיבות, 'משפיעים' ואנשי חינוך העניקו כלי-עזר להורים שבניהם עומדים לעלות בסוף השנה לישיבה קטנה • רשמים ועצות מעשיות מערב מיוחד

לפני חצי שנה הקים ועד כפר-חב"ד את 'ועדת החינוך', במטרה לקדם יעדים חינוכיים. אחת המשימות העיקריות של הוועדה היא שילוב מוצלח של בנינו בישיבות הקטנות. מטבע הדברים, יציאת הבן הצעיר מהבית וכניסתו לישיבה מעוררת בנו ההורים, ציפייה ותקווה לצד מבוכה ולא-מעט חשש. כיצד ישתלב הבן בישיבה? איך יסתדר מחוץ לבית? מי ישגיח עליו? מי יטפל בו? האם יהיה לו קשה? הגעגועים, ההורים, החברים, הברידות, האוכל, הבגדים, הלינה, לימודים מבוקר ועד לילה, המרחק ועוד.

זאת בדיוק, "אם חסיד הינך – צריך הרבה להיות ניכר עליך", כותב הרבי ו"אם תמים הינך – צריך הרבה להיות ניכר עליך". כלומר, 'תמים' הוא בחור שגם כשהוא בביתו הוא 'חי' את הישיבה ומתנהג בהתאם לרוח הישיבה עד שניכר עליו שהישיבה היא מהות חיו. כדי להגיע לכך, הסביר הרב אהרן, יש לקיים את הנאמר בהגדה-של-פסח, "את עמלנו, אלו הבנים". זאת על-פי פירושו של הרבי, העומד על חשיבות החינוך ללימוד תורה מתוך עמל דווקא.

"גם אצל נערים שנראה כי הם משתלבים היטב בלימודיהם, יש עניין לחנך לעמל-תורה", הטעים הרב אהרן. "גם מי שמצליח, יחסית לחבריו, חייב להתרגל לעבוד קשה עוד יותר. להשיג את התורה במאמץ".

הרב אהרן הפנה לדברים שהופיעו בגיליון 'הכפר של הרבי' הקודם, בדבר חשיבותם של גילויי אהבה והתעניינות אל הילד, המהווים בסיס לחוסנו הנפשי. וכמו כן לדברים שהופיעו בגיליון הנזכר בדבר חשיבותן הרבה של האווירה החסידית בבית ושל היות ההורים דוגמה-אישית לילדיהם.

אחריו נשא דברים הרב-ח"ר שאול אקסלרוד, 'משפיע' בישיבת 'תפארת התמימים' בגבעת-אולגה, בנושא 'הצלחה אצל כל בחור'. הוא פתח בדברים מפרשת-השבוע בעניין מכת-חושך שבה נאמר, "ולכל בני ישראל היה אור במושבותם". "גם כאשר אנו נתקלים בילדים המצריכים השקעת יתר, ילדים שיש להם קושי להיות

שמתערבים יותר מדי, שלוחצים מדי, עלולים לגרום לנער להיסגר ואף לפתח בתוכו חוסר אמון כלפיהם. לכן חשוב לעשות זאת בעדינות ובוזהירות. לכוון אך לא להכתיב. להדריך אבל לא לכפות".

בהמשך עמד הרב ויינפלד על חשיבות ההתעניינות של ההורים בנעשה עם בנם בישיבה, אלא שגם את זאת עליהם לעשות בזהירות ובשום-שכל. "בדרך-כלל ההורים מתעניינים במצבו הלימודי של בנם. מידע על כך אפשר לקבל בנקל בעזרת כמה טלפונים לאנשי הצוות. אבל הרבה יותר חשוב להתעניין במה שקורה עם הבן בשעות הפנאי שלו. לשאול אותו: מה אתה עושה בין ה'סדרים'? מיהם החברים שלך? עם מי אתה אהב לשוחח? לזכור את שמות החברים ואחר-כך לברר את טיבם. על כל הורה והורה לדעת בדיוק מה קורה עם הבן שלו בכל שעה ושעה. מה הוא עושה כשהוא 'מתאוורר'. ושוב, בחכמה ובוזהירות. לא 'לנרנר' ולא ללחוץ יותר מדי".

הרב ויינפלד הצביע על 'מבחן' חשוב נוסף המאפשר להכיר טוב יותר את מצבו של הבן: "מה קורה עם הבן כשהוא מגיע הביתה. האם הוא שומר על סדר-יום מסודר, האם הוא 'פותח ספר', האם הוא מחליף בגדים וכו'. אם אין המשכיות לחיי הישיבה גם כשהבחור נמצא בבית, זה סימן שהדברים לא באמת חדרו והופנמו".

נקודה חשובה נוספת בדבריו של הרב ויינפלד: "כאשר רואים שתלמיד שבדרך-כלל קשה לו בלימודים, הצליח במבחן כלשהו לאחר שהתכוון לקראתו עם מורה פרטי, זאת הוכחה שיש לתלמיד יכולת. ניתן וראוי בהחלט לשלב בתוך המסגרת הישיבתית עצמה מורה פרטי שיסייע לתלמיד בלימודיו. הורים הרואים בכך צורך צריכים לפנות בעניין לראש הישיבה בה לומד בנם".

לא להתבייש לקבל עזרה

הרה"ח ר' אליעזר וילשנסקי, ראש ישיבת 'חנוך לנער' נשא דברים בנושא 'הגישה האישית'.

"מהמאמר של הרבי לי' שבט תש"ל, מאמר שנלמד השנה, אנו רואים כי המטרה בכל בריאת העולם היא – האדם. צריך שלכל תלמיד ותלמיד בישיבה יהיה חדר תחושה לפיה, כל העולם נברא בשבילך. כל הישיבה, היא בשבילך. ולך יש מטרה. גם אם קשה לך להשיג אותה – כולנו נעזור לך", פתח ואמר הרב וילשנסקי.

"ההכנה הנדרשת מאיתנו ההורים, היא לחבר את הילד לישיבה מבחינה נפשית, לא רק לראות שהוא מסודר בגשמיות. אם הילד מתלונן על קשיים – לא מספיק שנעזור לו 'לשרוד' ו'לסחוב' את שלושת השנים הבאות! – צריך לבדוק מה בדיוק מפריע לו ולסייע לו לפתור את הבעיה. חשוב להבין, כי מדובר בתקופה מאוד מרכזית ומשפיעה בחייו של הבן ולכן צריך שיהיה לו הכי טוב שאפשר. שירגיש 'מחובר' לישיבה. צריך לשרד לילד שלימודיו בישיבה הם דבר שמאוד חשוב ויקר לנו.

"כשאנו שולחים ילד לישיבה, עלינו לוודא שהצוות מכיר את קשיי הילד, על-מנת שיתאפשר לעזור לו. כמו כן, מובן שעל הצוות להיות מודע לתכונות החיוביות של הילד וזאת כדי שאפשר יהיה למנף אותן ולהעצים באמצעותן את הילד. על ההורים לא להירתע מצעדים שונים שיסייעו לילדיהם. מי שצריך אבחון שילך לאבחון. מי שצריך שיעורי-עזר עליו לקבל שיעורי-עזר. לא להתבייש לקבל עזרה. ההצלחה של הילד תיתן לו תחושת מתיקות בחוויית הישיבה.

בתום ההרצאות המחכימות נערך 'פאנל' של שאלות ותשובות בהנחיית הרה"ח ר' מנחם מענדל קרסיק. השאלות נשאלו על-ידי הקהל והן הופנו אל הרבנים הנ"ל וכן אל הרה"ח ר' אוריאל גורפינקל, יועץ חינוכי בישיבת 'תפארת התמימים', הרה"ח הרב מנחם-מענדל גורביץ', 'משפיע' בישיבת 'אור שמחה' ומחנך כיתה י' ב'חדר' אוהלי-תורה והרה"ח ר' מנחם זר, מחנך כיתה ח' בתלמוד-תורה.

כסיום הערב חולקה תשורה מיוחדת – חוברת מהודרת ובה תקציר הדברים שהועלו ונדרונו בכנס הקודם, שנערך בחודש תמוז שעבר. ליריעת ציבור ההורים: אפשר עדיין להשיג עותק של החוברת במשרדי 'ועדת החינוך'.

הכינוס התקיים ביום ראשון, ב' בשבט, בערב. הרה"ח ר' שלמה גרברצ'יק, שהנחה את הערב, בסגנונו המיוחד, פתח בדברי הרבי בדבר נחיצות שימת הלב המיוחדת לכל ילד וההכרה להקדיש כל יום ויום מחשבה לחינוכו. הוא ציין בדבריו כי הרגישות הרבה הקיימת בתקופת המעבר מהת"ת ומהבית אל הישיבה, מחזקת את הצורך ברכישת 'כלים' מתאימים להתמודדות נכונה עם המצב.

לאחר דברי הפתיחה הוזמן הרה"ג הרב חיים אהרן, ראש ישיבת חב"ד ברחובות, לשאת דברים בנושא 'מה זה להיות 'תמים''. הוא ציטט ממכתב של הרבי העוסק בין השאר בשאלה

יציאת הבן הצעיר מהבית וכניסתו לישיבה מעוררת בנו ההורים, ציפייה ותקווה לצד מבוכה ולא-מעט חשש. כיצד ישתלב הבן בישיבה? איך יסתדר מחוץ לבית? מי ישגיח עליו? מי יטפל בו? האם יהיה לו קשה?

"בדרך-כלל ההורים

מתעניינים במצבו

הלימודי של בנם.

מידע על כך אפשר

לקבל בנקל בעזרת

כמה טלפונים לאנשי

הצוות. אבל הרבה יותר

חשוב להתעניין במה

שקורה עם הבן בשעות

הפנאי שלו. לשאול

אותו: מה אתה עושה

בין ה'סדרים'? מיהם

החברים שלך?"

"כאשר רואים שתלמיד

שבדרך-כלל קשה לו

בלימודים, הצליח במבחן

כלשהו לאחר שהתכוון

לקראתו עם מורה פרטי,

זאת הוכחה שיש לתלמיד

יכולת. ניתן וראוי בהחלט

לשלב בתוך המסגרת

הישיבתית עצמה מורה

פרטי שיסייע לתלמיד

בלימודיו"

בינינו

מאת הרב מנחם ברוד

להתפוצץ מהפיצוצים

גם בילדותנו קיימנו בקפידה את 'מצוות היום' בפיצוצים, אבל היו עוד דברים שהיו נהוגים פעם וכיום ב"ה חלפו מן העולם

כמו שקול השופר המנסר בחלל בראש-חודש אלול מבשר כי בעוד חודש ימים יחול ראש-השנה, כך אין סיכוי שנשכח כי בעוד שלושים יום יחולו ימי הפורים. נערינו מהדרים מאור במצווה זו של 'שלושים יום קודם החג', והרי הנפצים כבר קורעים את דממת הערב.

מדי שנה, בליל פורים, מופיעות 'פנים חדשות' רבות בבית-הכנסת הקטן שלנו, בשכונת לוי-יצחק. 'פליטי בית-מנחם' אנחנו מכנים אותם. הם באים פשוט לשמוע את קריאת המגילה כדת וכדין, ולחסוך מילדיהם את טראומת שדה הקרב שמתחוללת שם. גם בבית-הכנסת שלנו התחילה לפני שנים תופעת הנפצים, ואז קם הגבאי, ר' אברהם חדר, והודיע בטון שאינו משתמע לשתי פנים: "מי שיזרוק פה אפילו נפץ אחד, ימצא את עצמו מיד בחוץ". וראה זה פלא, מאז ב"ה אין נפצים. הילדים מסתפקים באקרטי קפצונים וברעשנים, והכאת המן הרשע חזרה להיות רגע חביב ומחוייך, במקום טראומה והלמות לב לא-סדירה.

לא ברור מתי וכיצד נהפך המנהג החביב של 'הכאת המן' למטרד כזה. האמת היא שגם בילדותנו קיימנו בקפידה את 'מצוות היום' בפיצוצים. נפצים למכירה לא היו, אבל היינו מכינים מרגמות מתוצרת בית. ברול בניין מכופף עם חור במרכזו, שהיה ממולא בראשי גפרורים ונסגר במסמר - היה מרעיד את האוויר כשהיה מונחת בעוצמה על רצפת בית-הכנסת הישן. כיום לא צריך להתאמץ, כי תמיד אפשר לקנות (באופן בלתי-חוקי, כמובן) נפצים מוכנים.

אבל היו עוד דברים שהיו נהוגים פעם וכיום ב"ה חלפו מן העולם. בילדותנו המורים עישנו בכיתה, לפעמים מדליקים סיגריה אחת בחברתה, וראשי הילדים התפוצצו מכאבים. גם קפיצה מגג בניין הייתה משחקילדים נפוץ בימים ההם. כיום אין הורה שפוי שהיה רוצה להעניק לילדיו את החוויות האלה. אז למה לקבל כגזרת שמים את פיצוצי התופת האלה בבית-הכנסת, הקורעים את עור התוף?

בשנים האחרונות הפיצוצים האלה כבר אינם מעשי משובה של ילדים. הכול יודעים מי עושה זאת, ואין שום סיבה להשלים עם התופעה. אין הצדקה למנוע מציבור גדול כל-כך לשמוע את קריאת המגילה כהלכתה. אין היגיון בהפחדת ילדים קטנים בפיצוצי אימים. אין שום חן וחביבות בהזנקת קצב פעילות הלב לאנשים מבוגרים ולזקנים. זוהי התפרעות לשמה ולא שמחת פורים.

אכן, בשנים האחרונות נעשו ניסיונות לעצור את התופעה הזאת, ולא בהצלחה יתרה. אם כך, צריך לנקוט צעדים הרבה יותר תקיפים. אפשר להודיע בצורה ברורה ביותר כי חל איסור חמור לפוצץ בבתי-הכנסת נפצים ושאר מרעין בישין, וכי כל מי שיפר את ההוראות האלה - פשוט תוגש נגדו תלונה במשטרה. אפשר ורצוי גם לזכות כמה שוטרים בשמיעת קריאת המגילה בבית-הכנסת, וסביר להניח שעצם נוכחותם תרסן את מי שזקוק לריסון.

חודש אדר ופורים הם ימי שמחה, אבל שמחה אמיתית אין פירושה גרימת סבל לזולת. אז בבקשה, נערינו החביבים, מצאו לכם דרכים נעימות יותר לשמוח. בוודאי גם אתם מבינים שלא כך אמורה להיראות קריאת המגילה בבית-הכנסת, ובכל מקרה הציבור כבר אינו מוכן להשלים עם זה. בואו נעשה יחד פורים שמח באמת.

...

ומילה על משלוחי המנות:

הרבי נהג לשלוח 'משלוח מנות' פשוט וצנוע - אוזן המן, פרי ובקבוק משקה. אולי כמקושרים לרבי, שמתאמצים לחקות את דרכיו והנהגותיו, נאמץ גם-כן את ההנהגה הזאת ונחסוך מעצמנו את הררי השוקולדים והמתקים המיותרים? ואם אכן נחליט לעשות כן ולהעביר לצדקה את הכסף המתבזבז על הצלופנים והבונבונירות - זה בוודאי יקרב יותר את הגאולה.

מעמד מרומם ומרגש במלאות 11 חודש לפטירת אביו של הנגיד ר' גבריאל בוזגלו

כפר-חב"ד, הגאון רבי מרדכי-שמואל אשכנזי. "לא הכרתי את אביך המנוח אישית", אמר הרב בפנותו אל הנגיד, "אבל כשרואים את הבן לומדים מעט על מעלותיו של האב". הרב אשכנזי הילל ושיבח את מעשי החסד של ר' גבריאל.

רבה של חולון, עיר הולדתו ומגוריו של ר' גבריאל, הגאון רבי יוחנן גוראריה העלה על נס את שלל מפעליו של ר' אליהו בעירו ומחוצה לה.

לאחר מכן נשא דברים נלהבים הגאון הרב אליעזר ברוד, רב היישוב כרמי-יוסף וראש מכון-הוראה בישיבת 'אור שמחה' בכפר-חב"ד, שסיפר את הסיפור על חסיד האדמו"ר הזקן, ר' גבריאל נושא חן. "על-פי המובא בהלכה ובדברי חז"ל, לא חשוב רק כמה נותנים אלא גם ובעיקר איך נותנים", אמר הרב ברוד, "ואתה ר' גבריאל נותן בשמחה, בחן מיוחד.

אורכו איש החינוך, הרב מיכאל בן-הרוש מכפר-חב"ד. הוא פתח בתפילת אזכרה למנוח ולאחר מכן הזמין את הרמות המרכזית של האירוע, ר' גבריאל בוזגלו לשאת דברים.

"אין לי ספק שבאבא יושב כעת למעלה ומביט על כל תלמידי-החכמים היושבים כאן לכבודו ורווה נחת-רוח בלתי רגילה", פתח ר' גבריאל בהתרגשות. בהמשך דבריו גולל מסכת חיים מופלאה של "איש פשוט שעבד קשה לפרנסת בני ביתו אבל אוהב תורה ואהב את לומדיה", כלשונו. הוא סיפר על יהודי שחשך מפיתו כדי לתת לאחרים, שישן במיטה אחת עם ילדיו כדי לפנות מקום לאורחים. בין דבריו הזכיר חלק מהפעולות שנעשו לעילוי נשמת האב וחתם בדברי פרידה מרגשים מאביו. "אני מקווה שעשינו די לעילוי נשמתך, אבי היקר", אמר.

הבא בסדר הדברים היה המרא-דאתרא של

מעמד מרומם ומרגש במיוחד התקיים באוהל-האירועים שליד בית-הכנסת בית-מנחם בכפר-חב"ד ביום חמישי או לח' בטבת. ביום זה נשלמו 11 חודשים לפטירת רבי אליהו בוזגלו ז"ל, אביו של הנגיד ואיש החסד הנודע ר' גבריאל בוזגלו.

התכנית נפתחה בתפילת מנחה בבית-הכנסת 'רשב"י - שערי אליהו' לקהילת יוצאי מרוקו בכפר-חב"ד. בית-כנסת זה שופץ וחודש ואף הוכנס לו ספר-תורה חדש ומהדר בנרבתו של ר' גבריאל ז"ל, לזכות ולעילוי-נשמת אביו ז"ל.

לאחר מכן התקיימה תפילת ערבית שלאחריה הסב קהל רב מתושבי כפר-חב"ד ואורחים רבים מקריית ויז'ניץ בבני-ברק, שגם אליה מקורב מאוד ר' אליהו, לסעודת-מצווה באוהל-האירועים.

את הערב המרגש פתח וגם הנחה לכל

ובחר 'חתנו ה'60'

וסגניו. 'לחתן ה'60' נבחר הילד שמואל מרוזוב שאף זכה ככרטיס טיסה לרבי. 'לחתן ה'60' נבחר הילד אליהו חפר.

המרא-דאתרא הגאון הרב מרדכי-שמואל אשכנזי נשא דברי ברכה קצרים. דברים חמים במיוחד הקדיש הרב לנגיד ר' גבריאל בוזגלו שנכח במעמד ושמסייע רבות לפעילות החינוכית הענפה בכפר-חב"ד. מיד לאחר מכן הורה ר' גבריאל לאנשי כפר-חב"ד על כי הם מאפשרים לו להיות שותף בחינוך הטהור של ילדי הכפר, ברכו של הרבי. ר' גבריאל נשא דברי תורה על פרשת השבוע ושיתף את הקהל בסיפור הקשר האישי שלו ושל אביו עם חסידי חב"ד והשלוחים. בסוף דבריו הפתיע ר' גבריאל כשהוסיף מיוזמתו כרטיס טיסה לרבי גם לאביו של 'חתן ה'60' המאושר, ר' אלחנן מרוזוב.

למדו הנשאלים במסגרת הכנותיהם למבצע. בתום כל שלבי החידון הוכרוזו שמות החתן

ידי צמד השחקנים ר' מיכאל וייגל וחברו דוד נוימן. ההצגות רמזו לתכנים שונים שעליהם

מוצאי שבת-קודש פרשת בוא נערכה באוהל-האירועים 'עצרת ה'60' של חיילי צבאות ה' בכפר-חב"ד, בהשתתפות רבנים, שלוחים, משפיעים, ואנשי חינוך. על מסכי הענק הוצגה מצגת סיכום מרתקת, 'יום של חייל', שסקרה את המבצע הגדול בו השתתפו ילדי הכפר ב-60 הימים שקדמו לי' בשבט. המצגת שולבה בקטעי וידאו מיוחדים מ'י' שכתב במשך השנים אצל הרבי.

במהלך העצרת נערך 'חידון השישים' בהשתתפות 20 נציגים שעלו לשלב האחרון של החידון. בפני כל אחד מהמתמודדים הוצגה שאלת טריוויה ממוחשבת עם ארבע אפשרויות לתשובה. המשתתפים הפגינו ידע מרשים ובקיאיות רבה שהפתיעו אף את חבר השופטים הנכבד. השלב השלישי של החידון כלל שרשרת הצגות משעשעות שהועלו על-

על הרניג ואנשי ציבור

מאת שלמה הרשקופ

תגם יהודי ישן קובע, כי "במקום שיש שני יהודים ישנן שלוש דעות". אגב, יש הטוענים, כי די באדם אחד כדי לייצר חמש דעות לפחות...
העניין הזה בא לידי ביטוי ברבנים שונים בחייה של קהילה. ניתן לשים לב כי בעת שעולים לדיון נושאים ציבוריים, הרעות החלוקות הן (כמעט) כמספר האנשים הנוטלים חלק באותו דיון. עובדה זו ראוי שתילקח בחשבון – והיא מן הסתם נלקחת בחשבון – עלידי אנשים המבקשים לשמש בתפקידים ציבוריים.
הנה, לדוגמה, בית הכנסת. בהיותו 'בית שני' לבאים בשעריה, הוא מהווה כר נרחב עליו יכולים לצמוח ולפרוח קונפליקטים שונים: כל יהודי מן היישוב אוהב את בית הכנסת שלו, את בעל-התפילה אליו התרגל במרוצת השנים, את הקוגל השחום והמתקתק המוגש בקביעות בהתוועדות של שבת בצהריים, לצד מלפפון כבוש כמוכן. ואם משהו בפאול הזה משתבש, חלילה, הרי הוא מאבד את שיווי-משקלו, נפשו מיטלטלת, והוא חש צורך עז להעמיד את כל האחרים על ה'מחרל' החמור, במקומם הראוי.
בתוך המרחב הזה פועל גבאי בית הכנסת. כל פעולה שיעשה עוברת תחת שבת הביקורת הציבורית. אותה הפעולה עצמה עשויה להתפס אצל חלק מאנשי בית הכנסת כצעד מבורך המשדרג את חיי הקהילה בעוד שהאחרים יראו בה מעשה אוילי אשר "לא יעשה כן במקומנו!"

חיי הגבאי רצופים אפוא לבטים עזים. אפילו פעולה טריוויאלית כהבאת הרניג להתוועדות, הופכת ל'משימה דיפלומטית' ממדרגה ראשונה, אם אכן חפץ הגבאי שזו תעבור בצורה חלקה ולא תזעזע את אמות הסיפים של הקהילה... שהרי כשם שאין פרצופיהם שווים כך אין חיכיהם שווים, ובין היושבים סביב השולחן ישנם המחכבים 'געהאקטע' הרניג, יש האוהבים 'שמאלץ' הרניג, אחרים רוצים דווקא הרניג כבוש לטוגיו ועדיין לא הזכרנו את מחנה המסתפקים בפיסת 'מאטיאס' מתובלת. לפני שנים שמעתי פירוש פשוט ונכון על התפילה המרגשת, וכל העוסקים בצורכי ציבור באמונה – הקב"ה ישלם שכרם! מדוע דווקא "הקב"ה ישלם שכרם"? וכי לא טבעי הרבר שהציבור עצמו הוא שינהג בהם בהגינות ויקצוב את שכרם? ההסבר נעוץ בכך שאת ההערכה המלאה למעשיהם, יקבלו הגבאים, קרוב לוודאי, שלא בעלמא הדין.
והגבאי הוא, כמוכן, רק דוגמה. כי התכונה היהודית העתיקה של 'וילוננו העם (אפילו) על משה' בוודאי לא תפסח על כל מי שנאלץ להוביל ולקבל החלטות במישור הציבורי.
הסיכוי לקלוע לטעמם של כל האנשים בל הזמן – שואף לאפס. בקושי רב ניתן לקלוע לטעמם של רוב האנשים רוב הזמן. האינטרס הציבורי מחייב לעיתים התעלמות מביקורת של יחידים, לטובת קבלת החלטות מועילות המקובלות על רוב הציבור.

המשפט שהפיל לי את האסימון

הרבנים תקל מעט בפריקת ההרגשה הכבדה הרובצת על הלב...". בהמשך המכתב תיארתי את הרגע שבו קיבלנו את הידיעה המרה, את הצעירה הדוממת ל-770, את אמירת התהילים, את השקט המעיק שמילא את חלל-האוויר בעוד הכול לוחשים פרקי תהילים, את הרצון ללקט כל שביבי-מידע על מה שאירע בשעות שקדמו לפטירה ועל הנעשה בבית ברחוב פרודרנט.
לאחר מכן אני מתאר במכתבי את הכניסה ה'מבהילה' לתוך בית הרבי, בעוד אנו חולפים על-פני הרבנית שעה ששני נרות-שעווה גדולים דולקים למראשותיה, את פניו המאוימות והמיוסרות של הרבי לאורך מסע הלוויה עצמו, בדרך ל'מונטיפיורי'.
ואף-על-פי-כן ולמרות הכול אני חייב להודות בגילוי-לב כי עדיין לא קלטתי את עומק הצער ה'ראוי' למצב דברים שכזה. שכן, בסופו של-דבר, הרבי נותר בעיניי 'מעל הכול' כאשר עניינים של גוף וגשם אינם נוגעים לו כלל וכלל...
לכן לא אשכח את המשפט ששמעתי למחרת הלוויה ושהיה זה אשר 'הפיל לי את האסימון'. אלו היו שש מילים שאמר המזכיר הרב בנימין קליין למספר בחורים עמם שוחח: "הארם הקרוב ביותר לרבי נלקח ממנו". ככה, פשוט, חד וחלק.
אויא, רק אז, דומני שהצלחתי להתחבר באופן פשוט ואנושי לתחושת היגון של הרבי, תחושה שבאה לידי ביטוי בתפילות חנוקות מבכי ורוויות דמעות, ובפנים פשוט עצובות. וגם בביטוי שהרבי אמר לאחר המנחמים על הכאב שבאבן "אשת נעורים".
צד מיוחד זה בקשר עם הרבי התחזק ככל שהשהייה ב-770 נמשכה. והיכולת הזו, לחוש את הרבי – וסליחה על המילים הגבוהות – כמוכן הכמעט פיזי, היא בעיניי יקרה מאוד.
בשולי הנ"ל: יש הנוטים להציג את הרבי – במיוחד לבני הדור הצעיר – כדמות ש'מעל הטבע', כעין 'מלאך' שבינו ובין מציאות העולם-הזה ומגבלותיו אין ולא-כלום. ברור שיש גם צד כזה. ואולם מאידך גיסא, בכך שאנחנו מפקיעים מהרבי כל מידה של 'אנושיות' אנחנו מפסידים תחושה מאוד מיוחדת של קרבה רגשית חזקה וחשובה.
וגם: אם הכל 'מעל הטבע' אז מה כבר יש להתרגש מכך שבמשך שש או שבע שעות הרבי עמד על רגליו וחילק שטרות של צדקה ואצל ברכות לאלפי אנשים? ומה יש להתפעל מהעובדה שבלהט הקיץ ובכפור החורף הניירורקיים ניצב הרבי שעות על שעות באוהל הק' להעתיק בתפילה על המוני בית-ישראל?
חשוב אפוא לשמור על מידה נכונה ומאוזנת באופן תפיסת והצגת הדברים. איך אומרים? – זו רק דעת.

מ אז ומתמיד היה קיים שוני מהותי בין אופי הקשר שחשו אנ"ש וה'תמימים' בארץ לרבי ובין סוג הקשר של אנ"ש וה'תמימים' בקראון-הייטס וגלילותיה לרבי. בעוד הראשונים התחברו בעיקר לצד המרוקם והמלכותי של הרבי וראו עצמם כעבדים למלך, האחרונים חשו קרובים יותר אל הרבי, כמו בנים לאב אוהב ואהוב.
זכורני כיצד בתקופת לימודי בשיבות הגיעו מדי שנה בשנה תלמידים-שלוחים (שבאו ללמוד בארץ או שהיו בדרך לאוסטרליה) והתוועדו איתנו. האופן שבו הם 'ציירו' את הרבי היה 'קרוב' יותר ו'אנושי' יותר מזה שאנו הורגלנו לו. הם יכלו, למשל, לתאר חיוך או מבט של הרבי באותה החיות שבה הם חזרו על תוכנם של שיחת-קודש או מאמר. בשבילנו – בני ארץ-ישראל – זה היה חדש, מרתק ואפילו קצת... משונה.
שורש ההבדל נעוץ, בלי ספק, בעובדה שבעוד אנחנו חיינו במרחק גיאוגרפי רב מהרבי ובקושי ראינוהו, הם – החסידים האמריקאים – חיו בצמוד לרבי, ראו אותו יום-יום, והקרבה הפיזית הולידה בקרבם קרבה נפשית.
מאותה הסיבה עצמה הדברים השתנו במהלך שנת ה'קבוצה' ובתקופה שלאחריה, כאשר זכינו להימצא ב-770. המושג 'לחיות עם הרבי' לא היה צריך אז שום פירושים. די בכך שרואים את הרבי יום-יום – בשחרית, במנחה, בערבית, באמירת שיחה, בחלוקת דולרים, בצאתו לאוהל הק' ובשובו וכו' וכו'.
תהליך ה'התקרבות' לרבי מתרחש כמו מאליו. ככה זה כשאתה רואה את פני הקורש כמה פעמים ביום. חושך מתחדרים אט-אט עד כי אתה מסוגל להבחין בניואנסים עדינים של רצינות, של כובד-ראש, של קורת-רוח וכדומה. פתאום אתה נעשה מודע יותר ליוקרה של שנייה אצל הרבי, לרצון הכי בסיסי לגרום לו נחת-רוח ואפילו להעלות חיוך על פניו הק'. והתחושה הזאת, שהנה גילית בתוכך פן חדש בקשר עם הרבי – ממלאת אותך המיית-לב.
אבל לשיא התחושה הזאת הגיעו הרבנים באותו יום שלישי בלילה, אור לכ"ב שבת תשמ"ח, עם התקבל הבשורה המרה על הסתלקות הרבנית הצדקנית ע"ה. מאותו רגע והלאה ובמשך כל היממה הבאה לא נתנו תנומה לעפעפינו. נשאבנו לתוך מערבולת של רגשות אבל, צער וראגה.
למחרת בערב – לאחר מסע הלוויה המכאיב כל-כך – ישבתי לכתוב מכתב לבני משפחתי בארץ, ובו ניסיתי לשתף אותם במאורעות היממה שחלפה. את המכתב (שלאחר מכן אף פורסם כ'יומנו של תמים' בשבועון 'כפר חב"ד') פתחתי במילים הבאות: "השעה כבר די מאוחרת בלילה ועדיין נתונים תחת רישומם הקשה של כל פרטי יום הבלהות שעבר עלינו. אך אולי כתיבת

החידה החסידית

מאת הרב שלמה-מאיר מארק

זהו את הדמות ואת הקשר בינה לבין פרטי החידה: חיי היו ברובם בצילו של בעלי ימי וילותיי הוקדשו לאיש הכללי הן זה שכרי בעולמי, מכל עמלי משנכנס אדר מרבים בשמחה, ולפני שיצא נולדתי ובכסלו ליום ה'ד' נקבעה תונתי שמח יהיה, תמיד, אם תהפוך את ראשי תיבות שמי קבלת-עול מסד יסוד ועיקר הנהגתו של בעלי את הגאולה משאת נפשו במהרה תביא פתרון החידה בעמ' 19

העשירי היה קודש

ההתוועדות הגדולה של צעירי אגודת חב"ד • התוועדות גם ב'וסי רייטשיק שול' ובבית '770' • יום עמוס מבקרים ופעילות בבית אגו"ח • תלמידי ה'חדר' וה'ת' מתוועדים עם אבות ועם שלוחים • כנס לבוגרי בית הספר למלאכה • התוועדות מיוחדת לנשות הכפר

ההתוועדות המרכזית

אלפי חסידים מכל רחבי הארץ, לצד ציבור מקורבי בתי חב"ד, השתתפו בהתוועדות הארצית של חסידי חב"ד שנערכה ביום שני בערב, מוצאי י' בשבט – יום ההילולא ה-60 של כ"ק אדמו"ר הרי"צ נ"ע ומלאות 60 שנה לתחילת נשיאות הרבי – באולם האירועים שליד בית הכנסת 'בית מנחם' בכפר-חב"ד. ההתוועדות אורגנה על ידי צעירי אגודת חב"ד תחת הכותרת: '60 שנה – נזכרים ונעשים'. במהלך ההתוועדות שנמשכה כמה שעות התוועדו שישה 'משפיעים' עם ציבור אנ"ש וסקרו את פועלו של הרבי בכל עשור ועשור. ראשון הדוברים היה הרה"ח הרב שלום-דובער בוטמן, 'משפיע' קהילת חב"ד בתל-אביב, שסקר את 'העשור הראשון', העשור שבו התבססה חסידות חב"ד תחת שרביט הנהגת הרבי לאחר קבלת

הנשיאות. הגה"ח הרב אברהם-מיכל הלפרין, חבר בי"ד רבני חב"ד ורב הגבעה-הצרפתית בירושלים ייצג בדבריו את 'העשור השני'. הוא העלה שלל זיכרונות מרתקים מ'בית חיינו' בצד חוויות אישיות שחווה במהלך התקופה הנזכרת.

הרה"ג הרב מנחם-מענדל גרונר, משלוחי הרבי לארץ-הקודש ומראשי ישיבת תומכי-תמימים בקריית-גת דיבר על 'העשור השלישי' לנשיאות הרבי, עשור בו החלה 'תקופה חדשה', כדבריו. הרב גרונר הגדיר את י' בשבט, 'ראשי-השנה להתקשרות' ועורר את הקהל לקבל החלטות טובות בכל הנוגע להידור ולהוספה בקיום תורה ומצוות.

על 'העשור הרביעי' הוזמן לשאת דברים הרב אליעזר ברוד, רב היישוב כרמי-יוסף וראש מכון-הוראה בישיבת 'אור שמחה' בכפר-חב"ד. הרב ברוד סקר את הנושאים המרכזיים של עשור זה, ודיבר בין השאר על השפע העצום של השיחות והמאמרים שהרבי השפיע לנו בתקופה זו. בדבריו קרא הרב ברוד לציבור 'שלא יעבור שבוע שבו לא נלמד מתורת הרבי' וכן להקדיש זמן ללימוד 'הרמב"ם היומי', כתקנת הרבי, ולא להסתפק ב'אמירת' רמב"ם.

הרה"ח הרב מנחם-דב דבורסקין, ר"מ בישיבת תומכי-תמימים במגדל-העמק נשא דברים על הנושאים המרכזיים של 'העשור החמישי': בשורת הגאולה והשליחות העיקרית של דורנו – הכנת העולם לקבלת פני משיח צדקנו. על 'העשור השישי' נשא דברים הרב יוסף-יצחק נוימן, שליח הרבי במכבי-ירעות. הוא סקר את התפתחות מפעל השליחות של הרבי ואת פועלם ומסירות-נפשם של השלוחים די בכל אתר.

את דבר בית-דין רבני חב"ד בארץ-הקודש נשא מוכיר בית-הדין, הגה"ח הרב יצחק-יהודה ירוסלבסקי ששיתף את הקהל בדברים שאמר לו הרבי ב'יחידות' בדבר החובה המוטלת עליו לצאת ולבקר בקהילות ובמוסדות חב"ד, ולבדוק שלא תהיה 'הסגת גבול' בין חסידים. הרב ירוסלבסקי עורר את הקהל לשמור על המסגרות הארגוניות שהוקמו על-ידי הרבי ושכל-כך יקרים וחשובים לו.

התוועדות בלילה

להתוועדות הגדולה קדמו שתי התוועדות נוספות לאנ"ש בכפר-חב"ד, שהתקיימו בליל היום הקדוש י' בשבט.

התוועדות אחת התקיימה בבית-הכנסת 'יוסי רייטשיק שול', עם הרה"ג הרב מנחם-מענדל גרונר, מראשי ישיבת 'תומכי-תמימים' בקריית-גת, ששיתף את ציבור המשתתפים ב'סיפורים מהחדר', סיפורים שהיה עד להם בעצמו או ששמע מאביו המוכיר הרה"ח הרב

ובית-הספר של הבנות שפקדו את המקום בצורה מסודרת ומתואמת מראש.

האבות עם הבנים

בליל י' שבט, נערכה התוועדות מיוחדת ל'אבות ובנים' בעבור תלמידי 'חרר' אוהלי-תורה ואבותיהם. ההתוועדות התקיימה בבית-הכנסת 'המרכזי'. תחילה למדו הילדים עם האבות תקציר של המאמר 'באתי לגני' ומספר תלמידים אף חזרו על המאמר על-פה וביידיש. בהמשך נשא דברים לפני הילדים ואבותיהם, ה'משפיע' הגה"ח הרב שניאור-זלמן גופין. משתתפי ההתוועדות ניגנו ניגונים בליווי מוזיקלי ובין ניגון לניגון אמרו 'להיים' זה לזה. את ההתוועדות הנחה בטוב טעם ובחום חסידי הרב שלום מישולבין, הנמנה עם צוות המורים ב'חדר'. ההתוועדות נחתמה בריקוד חסידי סוער שסחף אליו את כל הנוכחים.

יהודה-לייב שיחי' גרונר.

התוועדות נוספת נערכה בבית אגודת-חסידים חב"ד '770', עם הרה"ח הרב נחום קפלן, 'משפיע' בקהילת חב"ד בלוד. ההתוועדות נמשכה שעה ארוכה ובמהלכה קיבלו המשתתפים החלטות טובות.

המונים פקדו את '770'

בית אגודת-חסידים חב"ד '770' אירח במהלך י' שבט מאות מאנ"ש וה'תמימים' שניצלו את ההזדמנות לקיים במקום את מנהגי יום-ההילולא מתוך אהוות חסידים בהתוועדויות ובפעילויות שונות במשך כל ה'מעט לעת' של היום הקדוש. במהלך היום התקיימו במקום תפילות שאחריהן נלמדו ברבים פרקי המאמר 'באתי לגני'.

מנהל בית '770', הרב מנחם-מענדל לאטר סיפר, כי במהלך היום כולו היה 'החדר' של הרבי פתוח לקהל הרחב – לתפילה, להדלקת נר-נשמה, לכתבת פ"נ, ללימוד משניות ולקבלת החלטות טובות. והשנה, במלאות 60 שנה לנשיאות הרבי, הוקם אוהל גדול ליד בניין '770' – אוהל ששירת את המוני המבקרים. בין השאר אפשר האוהל קליטה מוצלחת יותר של אלפי ילדי הגנים, ה'ת', ה'חדר'

התלמידים עם השלוחים

תלמידי הכיתות הגבוהות בתלמוד-תורה בכפר-חב"ד נסעו בי' בשבט להתוועד עם השלוחים בכדי להתרשם מקרוב מפעילותם ביום הקדוש. תלמידי כיתות ה'ז' יצאו לאורי-הודה הסמוכה ואילו תלמידי כיתות ה'ח' נסעו להתוועד עם הרב שמעון ויינר, שליח הרב ביהוד. תלמידי הכיתות א"ה התוועדו עם משפיע התלמוד-תורה, הרב מנחם-מענדל אלפרוביץ' ועם מנהל ה'ת' הרב יעקב סגל. ההתוועדות שהתקיימה באולם ה'ת' החדש, עסקה במושגים: רבי, חסיד, התקשרות ומסירות-נפש.

הבוגרים התכנסו והתוועדו

כמיטב המסורת מזה שנים, נערך במוצאי י' בשבט כנס הבוגרים השנתי של 'בית-הספר למלאכה' במהלכו נועדו הבוגרים, צעירים לצד ותיקים, שהעלו חוויות מהשנים בהן למדו בבית-הספר מאז הוקם בשנת תשי"ד. המפגש אורגן על-ידי הרב משה ארעזי. הכנס נפתח בלימוד משניות לעילוי-נשמת המשתתפים שנטבחו במתקפת הטרור הידועה על בית-הספר, בשנת תשט"ו. בהמשך התקיימה התוועדות סביב שולחנות ערוכים ונערכו הגרלות בין משתתפי הכנס.

נשות הכפר התוועדו

במוצאי י' בשבט נערכה התוועדות לנשות הכפר באולם התלמוד-תורה. בהתוועדות השתתפו מאות מנשות הכפר, שהאינו לסיפור גאולה אישי מאת הגב' לאה אייזנברג, ולדברים מפי הרה"ג הרב משה אורנשטיין, ראש ישיבת חב"ד בנתניה. במהלך ההתוועדות, נערכה הגרלה על כרטיס טיסה לרבי בארגון 'נשי חב"ד הצעירות' והזוכה המאושרת היא הגב' פרידמן. בהגרלה השתתפו הנשים שהתמידו להשתתף בקביעות בשמונה שיעורים לקראת י' שבט. בהמשך ההתוועדות התקיימה הגרלה על דולר של הרבי שהוענק לרבנית סימה אשכנזי, אותו היא קיבלה מהרבי בעבור 'נשי ובנות חב"ד'. בהגרלה זו זכתה הגב' חיה ליפשיץ. את ההתוועדות הנחתה בטוב-טעם הגב' חופית הלוי.

נר תמיד

היה מקום בלב

בט"ו בשבט מלאו 'שלושים' לפטירתה של מרת אסתר שירמן ע"ה שנמנתה עם דור מקימי ובוני כפרחב"ד

ושם עשו עוד כשנתיים. בצרפת נולדה להם בתם הבכורה. בהפלגתם לצרפת פגשו על סיפון האונייה את הרבנית הצדקנית מרת חנה שניאורסון ע"ה, אמו של הרבי. מרת שירמן הבחינה בכך שלרבנית קר והיא נתנה לה סוודר שהיה עמה באמתחתה. הסוודר 'נסע' עם הרבנית לארה"ב וכעבור זמן, כאשר אחר מבני המשפחה ביקר אצל הרבנית חנה, מסרה לו הרבנית את הסוודר על-מנת שימסור אותו בתורה למרת אסתר ז"ל.

לאחר מכן עלו בני הזוג שירמן עם בתם הבכורה ארצה, והתגוררו תקופה מסוימת במעון-עולים בפרדס-חנה. אז גם נולדה להם בת נוספת. כשהוקם כפרחב"ד הצטרפו לראשוני מקימי ומיישביה. "אבא ואמא השתתפו פיזית בבניית הכפר", מספרות בנותיהם. "הם סללו כבישים, עבדו בפרדסים ובמה לא". מרת אסתר שירמן עברה במכולת של כפרחב"ד, לימים בישלה במספר מוסדות בכפר ובשלב מאוחר יותר טיפלה בביתה בפעוטות. בכפרחב"ד נולדו לה ולבעלה תאומים - בן ובת.

"אמא ז"ל הייתה אישה מאוד פדנטית ובעלת טעם טוב וגם מאוד חמה וחברותית", מספרת הבת, הגב' יהודית אברג'ל. "כלת בכפר-חב"ד היו באות אליה כדי שתיסע עמן לבחור בדים ותלווה אותם לתופרת לקראת חתונתן".

"אמא לא הייתה שייכת לדיבור לשון-הרע", מוסיפה בתה, הגב' שפר. "כשמישהו היה מנסה להגיד משהו שלילי על מישהו אחר היא הייתה מהסה אותו. תמיד הייתה חוזרת על משפט ששמעה מאביה: 'במקום להסתכל על השני העושה רע, תעשה אתה טוב ושהוא יסתכל עליך וילמד ממך'..."

מרת אסתר שירמן נפטרה בט"ו בכסלו. היא הותירה אחריה צאצאים רבים: בתה הגב' יהודית אברג'ל, בתה הגב' צביה שפר, בנה ר' ניסן מנחם-מענדל (ניסקה) שירמן ובתה הגב' שרה גלבשטיין, נכדים ונינים לרוב. תנצב"ה.

'שלושים' מלאו השבוע לפטירתה של מרת אסתר שירמן ז"ל, מדור המייסדים של כפרחב"ד, שנלקחה לבית-עולמה כבת 90, בהותירה אחריה צאצאים רבים, דור ישרים מבורך.

מרת אסתר שירמן נולדה באודסה בט"ב באייר תר"פ, להוריה ר' גרשון והניה סודקביץ', חסידי חב"ד שורשיים. בכור אחיה של אסתר הינו הרה"ח ר' זלמן סודקביץ' לאויש"ט, אחריה האהר"ר משה סודקביץ' ז"ל, אסתר ז"ל הייתה השלישית והאחות הצעירה במשפחה היא מרת פולה קוק לאויש"ט.

שנים מספר לאחר הולדתה עברה משפחתה להתגורר באחד מפרוורי מוסקוה. אבי המשפחה, ר' גרשון, נפטר בגיל 48 וילדיה של מרת הניה ובראשם ר' זלמן שיחי' נרתמו לסייע בעול הבית.

בני משפחה וידידים הוזכרים את בית משפחת סודקביץ' באותם הימים, מספרים על בית פתוח לרווחה לכל עובר ושם ועל הכנסת-אורחים בלתי רגילה. לא זו בלבד, אלא שבתקופת המלחמה, כשנאספו באזור המוני פליטים יהודים, דאגו בני משפחת סודקביץ' למחסורם של פליטים רבים. מרת אסתר שירמן סיפרה לא-פעם לילדיה, כי "הבית שלנו היה מלא כל העת באורחים. ישנו מעל השולחן ומתחת לשולחן. היה מקום בלב או היה מקום גם בבית..."

הגדילו לעשות בני המשפחה כאשר עברו במפעל לייצור גרביים וזאת אך ורק כדי לממן את צרכיהם של האורחים הרבים שאותם הם האכילו והשקו. "היה להם די הצורך כדי להחזיק את כלכלת הבית", אומרת הבת, הגב' צביה שפר, "והם הלכו לעבוד רק כדי שיוכלו לסייע לכל האורחים הרבים שאירחו".

בשלב מסוים במהלך מלחמת-העולם השנייה נמלטה המשפחה מאזור מוסקוה לטשקנט. לאחר מכן התפצלו בני המשפחה כאשר קצתם נוסעים לאוסטריה וקצתם לגרמניה. מרת אסתר נסעה לגרמניה, ביחד עם בעלה ר' צביה-הירש שירמן ז"ל, אף הוא ממשפחת חסידי חב"ד. אחרי כשנה בגרמניה המשיכו בני הזוג שירמן לצרפת

בא אליו לביתו ללמוד ומשם המשכתי לשיבה להתחיל סרריום של 'תמים'."

לתשרי תשכ"ו הוזמנו ר' מיכל, אחיו ר' בן-ציון ובחור נוסף שהגיע ארצה באותה תקופה, (הרה"ח ר') שמשון כהנא, ל-770. הרבי שלח להם כרטיסים. "באותו תשרי הורה הרבי ששלושתנו נעמוד לצידו כל הזמן - בתפילות, בהתוועויות, בתקיעות, בהקפות וכו'. היינו האורחים של הרבי".

בשנת תשכ"ח התחתן ר' מיכל עם רעייתו לבית סטילרמן (מאוסטרליה). ר' מיכל שקבע את ביתו בקראון-הייטס, אומר כי לאורך השנים חש תמיד קרבה עצומה אל הרבי והרשה לעצמו לשתף את הרבי בידיעות ובבקשת עצה וברכה על כל צעד ושעל בחייו. על מקרה אחד, שאירע שנים מספר לאחר נישואיו, מספר ר' מיכל בהתרגשות:

"באחת השנים, דומני שבשנת תשל"ב, ניהל הרבי תעמולה חזקה בנושא רכישת בתים בקראון-הייטס. הרבי הקים קרן מיוחדת להלוואות ואף השתתף במענק של 500 דולר לכל הקונה בית בשכונה. כשהרבי דיבר על כך לא ראיתי את עצמי מסוגל ליישם את הדברים, שכן באותה העת הייתי מסובב בחובות רבים עקב חתונתי וכו'. אבל כשחזרתי הביתה וסיפרתי לרעייתי על דברי הרבי ועל מחשבותיי בנרדן, היא ממש 'נזפה' בי. 'הרבי אומר שכל אחד יקנה בית ואתה טוען שאינך יכול לעשות זאת בגלל חובות כספיים?! לא החובות הם שימנעו את ביצוע הוראת הרבי אלא להפך, קיום דברי הרבי יקל עלינו בסילוק החובות!...' ובכן, יצאתי עם רעייתי למסע חיפושים אחר ביתנו העתידי.

'בעל-שם'סקע מעשה'

"חיפשנו וחיפשנו עד אשר מצאנו בית - ברחוב מונטגומרי בין אלבני וטריו. זה היה בית גדול מאוד אבל מוזנח. בית שלא גרו בו בערך 10 שנים ושהיה בבעלותה של אישה שהתגוררה בכלל בארגנטינה. יצרנו איתה קשר והיא דרשה על הבית 35,000 דולר. עשיתי חשבון שהבנק (על-פי המקובל אז) ייתן לי משכנתא בסך 27,000 דולר ואני אצטרך לגייס עוד 8,000 דולר. זה היה מאוד לא-קל בשבילי אבל חשבת שאוכל לעמוד בזה. דיווחתי לרבי על פרטי העסקה המוצעת והמתנתי לתשובתו. באותם ימים, כשאנשים שאלו בדבר קניית בית בקראון-הייטס, היו שני נוסחים מקובלים של תשובה: 'שיהיה בשעה טובה ומוצלחת' או 'כעצת ידידים מבינים'. התשובה שאני קיבלתי מהרבי הייתה שונה וחד-משמעית: 'לקנות, אזכיר על הציון'.

"חתמנו על חוזה עם באי-כוח הבעלים ומסרנו לו 2,000 דולר ראשוניים כדמי-קדימה. על-פי החוק, אם הלקוח אינו מצליח להמציא את מלוא הסכום לידי הבעלים בתוך חודש מהחתימה על החוזה, רשאי המוכר לבטל את העסקה ודמי-הקדימה נשארים בידי.

"בינתיים שלח הבנק שמאי להעריך את הנכס ולקבוע את גובה ההלוואה שיעניק לנו. השמאי בא, סקר את הבית ואמר: 'זה בית?! זו חורבה!'. הוא העריך את הבית בהרבה פחות מהמחיר שעליו התחייבנו ולפיכך אישר לנו הבנק ההלוואה של 16,000 דולר בלבד. כעת היה עליי להשיג בכוחות עצמי לא 8,000 דולר אלא 19,000 דולר! ממש לא ידעתי את נפשי.

"זה היה בחודש אלול ובדיוק אז ר' מענדל פוטרפס הגיע לרבי. סיפרתי לו הכול. כששמע את נוסח התשובה שקיבלתי מהרבי, אמר לי: 'אם הרבי ענה לך 'לקנות', עליך לקנות את הבית...'. והוא הבטיח לסייע לי בהשגת ההלוואה על מלוא הסכום הדרוש לי. ישבתי וכתבתי לרבי שוב את כל פרטי המצב וביקשתי ברכה שאקבל בקלות את ההלוואה הדרושה לי ושגם אוכל לפרוע אותן בקלות... בתוך שעה קיבלתי תשובה: 'אזכיר על הציון'.

"לחיים" ותקבל עליך החלטת שמהיום אתה מסיים את העבודה שלך לא יאוחר מהשעה חמש, ולאחר מכן אתה יושב ולומד'. עניתי לר' מענדל שאני בהחלט חפץ בכך אבל אין לי אומץ לדרוש ממעסיקי לשחרר אותי כל יום בחמש.

"וכך ההתוועדות נמשכת. ר' מענדל משקה אותי עוד ודורש ממני להחליט כנ"ל בעוד אני אומר לו, 'רוצה אבל לא יכול!'. בשלב כלשהו, בסביבות השעה שתיים לפנות בוקר, אחרי הרבה מאוד 'לחיים' אמרתי לר' מענדל: 'כן!'. זה היה 'כן' עם כל הנשמה. אחרי זה אינני זוכר מאומה מההתוועדות..."

"למחרת בבוקר התעוררתי בביתי - לא יודע מי סחב אותי לשם - עם ראש כואב. ליד מיטתי ישב ר' מענדל והשקה אותי תה חם... באותו יום כבר לא הלכתי לעבודה. למחרת הלכתי לעבודה וידעתי שבשלב כלשהו אני מוכרח להודיע לגוי, כי מהיום והלאה אני מסיים את העבודה בשעה חמש. ידעתי שאני מוכרח, אבל לא היה לי אומץ. "השעות נוקפות והנה כבר שלוש בצהריים. המחוגים בשעון התלוי על הקיר זזים והלב שלי דופק בקצב שלהם. כבר שלוש וחצי. ארבע. באותו רגע נכנס אליי המעסיק והטיל עליי עבודה נוספת... רציני לפתוח פה ולהגיד משהו, אבל הלשון שלי לא נשמעה לי.

"פתאום הוא מביט בי ושואל אותי: 'תגיד לי מישה (=זה היה כינויי), בן כמה אתה?'. 'בן 16', עניתי. 'מה אתה אומר?! הייתי בטוח שאתה כבר בן 18! ומה עם לימודים משלימים בערב?'. החוק הרוסי קבע אז שכדי לעבוד מתחת לגיל 18 צריך רישיון מיוחד מהשלטון ואף זאת רק בתנאי שהצעיר משלים את לימודיו בבית-ספר של ערב. אני מאוד הייתי רוצה ללמוד בערב, אבל אתה מטיל עליי עוד ועוד עבודות כך שהדבר אינו מתאפשר לי!'. מצאתי עוז לענות. הוא שקע לרגע בהרהורים ואז אמר: 'אני?! בגללי אתה לא תגדל בן-אדם מלומד?! לא ולא!... מהיום והלאה אתה משחורר מהעבודה כל יום בשעה חמש!'.
"עד כאן הסיפור שאותו אני נוהג לספר, בין השאר כדי להמחיש את העניין של 'הבא לטהר מסייעין בידו'. מי שמקבל על עצמו באמת החלטת-טובה, אזי גם אם לו בעצמו אין את הכוח ליישם אותה, ניתנים לו לשם כך כוחות מיוחדים מלמעלה".

אורח של הרבי

בשנת תשכ"ו, כשהיה ר' מיכל כבן 24, עלתה משפחתו ארצה והתיישבה בכפר-חב"ד. "אחי בענצ'ע (הרה"ח ר' בן-ציון) מבוגר ממני במעט וכשהגענו לפה היו לנו הצעות-שידוכים רבות. אבל הרבי כתב אז לאבי, שניכנס ללמוד בישיבה ובמשך שנה תמימה לא נשמע שום הצעה. כך עשינו. נכנסנו לישיבה ולמדנו בהתמדה ובשקידה. זכור לטוב החסיד ר' איצ'קה גאנזבורג ע"ה, שיום אחד אמר לי: 'אתה רוצה ללמוד ולדעת נ"ך?'. עניתי לו בחיוב והוא קבע איתי סדר-לימוד נ"ך, כל בוקר בשעה חמש. הייתי

"כעבור שעה מגיע שמאי (לא השמאי הקודם) והוא מתחיל לבדוק את הבית. 'פשוט... כזה בית גדול באזור הזה?!...'. אני שומע אותו מתפעל. 'נכון שהבית לא במצב הכי טוב', הוא מוסיף ואומר, 'אבל עם קצת שיפוץ אפשר לעשות ממנו ארמון!'.
"למחרת קיבלתי שוב טלפון ממנהל הבנק והוא אומר לי כך: 'תראה, על-פי הנהלים המקובלים על נכס ששווי 35,000 דולר אנחנו אמורים לאשר הלוואה בסך 27,000 דולר. אבל מכיוון שהשמאי חזר אלינו עם רשמים כל-כך נלהבים על הנכס, החלטנו להעמיד לך הלוואה של 29,000 דולר'..."

"נו", מחייך ר' מיכל, זה לא 'בעל-שם'סקע מעשה?!...".
וסיפוריו של ר' מיכל מוסיפים לקלוח ורק מפאת קוצר היריעה איננו מביאים כאן את כולם.

"מרום טרדותיי לא הרגשתי כי חלף לו כבר חודש תמים מיום ביצוע העסקה. והנה אני מקבל טלפון מבעלת הדירה בארגנטינה: 'אתה יודע שעל-פי חוק אני רשאית לבטל את העסקה ולהשאיר בידי את דמי הקדימה?!'. נחרדתי. התחננתי על נפשי והיא הסכימה לתת לי ארכה.

"אני מצלצל לבנק כדי לזרוז את ההליכים והפקידה העסוקה מבטיחה לחזור אליי. כעבור שעה מטלפן אליי מנהל הבנק בכבודו ובעצמו. 'תשמע', הוא פותח בנימת התנצלות, 'דבר כזה עוד לא קרה לנו מעולם - התיק שלך פשוט... נעלם. אין לנו מושג היכן הוא. אתה אמנם רשום אצלנו אבל התיק ובו כל הפרטים - איננו. אין לנו ברירה אלא להתחיל את כל התהליך מהתחלה. אבל אל דאגה, נעשה זאת במהירות הכי אפשרית. בתוך שעה אנחנו שולחים אליך שמאי'..."

אז והיום

ילדי כפר-חב"ד בכינוס לרגל ט"ז בשבט
בשנת ה'קהל' תשמ"ח וילדי כפר-חב"ד
בכינוס לכבוד י' בשבט השנה

בגשמיות, נדאג לכך שהכפר ייראה כ'פלטריין של מלך'. וברוחניות,
עלינו להציב מול עינינו כל העת את המטרה הסופית שהיא, "להביא
לימות המשיח". להרבות במעשים טובים שמקרבים את הגאולה.

הרב ישראל ברוד:

באיגרת ששלח הרבי לתושבי כפר-חב"ד הוא וכתב להם כי המטרה
של הכפר היא להפיץ אור לכל הארץ ועוד קודם לזה להתנהג בכפר-
חב"ד כאנשים חסידים ולחנך את ילדי הכפר בחינוך חסידי ללא פשרות.
לכן ב'שנת ה'60' עלינו להתבונן תחילה ולשאול את עצמנו האומנם
כפר-חב"ד במתכונתו מיישם את מטרתו ומה ביכולתנו לשפר. חשוב
מאוד גם לתת דגש על חומר הקריאה שנכנס הביתה. למרבה הצער,
לאחרונה תושבי הכפר מכניסים לבתיהם כל מיני עיתונים מסלפים את
ההיסטוריה ומשכיחים את היסודות שהניח הרבי בתחומים רבים ושונים
של החיים היהודיים בעולם.

ר' בנימין בהן:

בזמנו, כשקיבלתי את ההצעה מוועד כפר-חב"ד לשמש אחראי על
משק הכפר, הרבי הורה לי לקבל את התפקיד ולפעול בכל המרץ על-
מנת שכפר-חב"ד יהיה דוגמה ומופת ליופי ולניקיון. כך אני פועל כבר
כ-29 שנים ובעזרת ה' אשתדל להשקיע מאמץ מיוחד בכיוון זה לרגל
'שנת ה'60'.

ר' ישראל נפרסטק:

אני אישית חושב שההחלטות שצריכים לקבל לרגל 'שנת ה'60'
לנשיאות הרבי צריכות להיות ברברים הקטנים'. לדוגמה, להתחשב
בנהיגה בזולת, לעצור במעברי-החצייה, וכשיורד גשם להשתדל לא
להרטיב תוך כדי נסיעה את הולכי הרגל על המדרכות.

משאל רחוב?

מה חושבים תושבי הכפר על...

**והפעם: אלו החלטות טובות על כפר-חב"ד
ותושביו לקבל לרגל 'שנת ה'60'?**

ר' שחר שעאר:

1) לארגן 60 אירועים של התקשרות לרבי, 2) קירוב 60 יהודים על-
ידי תושבי כפר-חב"ד, 3) כל תושב ותושב יקבל על עצמו 60 מעשים-
טובים בעניינים ש'בין אדם לחברו'. מטה מיוחד שיוקם ויקרא 'מטה
שנת ה'60' ירכז את הדיווחים על כל הפעולות הנ"ל וישלח אותם לרבי.
ובין כל הפעילים תתקיים הגרלת ענק על 60 פרסים מתאימים ברוח
שנת ה'60.

ר' זאב קופרמן:

לרגל 'שנת ה'60' לנשיאות אני חושב שהמתנה היפה ביותר שתושבי
כפר-חב"ד יכולים להעניק לרבי זה שאנשים לא ידברו יותר באמצע
התפילה ושיקפידו על שלוש תפילות במניין. זה גם יפתור כל מיני
בעיות אחרות.

הרב יעקב סגל:

צריך להכין את הכפר - בגשמיות וברוחניות - לקראת הרבי.

שליח מהכפר

תעודת זהות
שם: נחום (בן נחמה) שטרסברג
מקום שליחות: בית-אריה - עופרים
מס' ילדים (כ"י): 3
תפקיד: מנהל בית-חב"ד
מקום לימודים
תלמוד תורה: אוהלי-תורה
ישיבה קטנה: תומכי-תמימים לוד
ישיבה גדולה: תומכי-תמימים כפר-חב"ד

השנה בבתיים ביישוב.
ש: רגע או אירוע מיוחד עם הרבי, שנחרתו בזיכרונוך ובלבך?
ת: אני ילד קטן, יושב בשנת תנש"א בהתוועדות צמוד לכיסא של הרבי, והרבי מביט עליי מקרוב.
ש: איחולים לכפר-חב"ד?
ת: זכורני שח"כ הרב יוסף באגד דיבר פעם בהתוועדות גדולה שהתקיימה בבית-מנחם, וסיים את דבריו כך: "אני מאחל לכם חסודי חב"ד, שתלכו לכל הרוחות". לאחר אתנחתא קלה, הוסיף: "בוונתי היא - ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה"....
אלו הם גם איחוליו לכפר-חב"ד: שכפר-חב"ד ותושביו ישמשו מגדלור להפצת יהדות וחסידות בכל קצות הארץ.

ש: מה התחושה העולה כך מיד בכניסתך לכפר-חב"ד?
ת: הגעתי הביתה....
ש: איך מצליחים לחנך את הילדים במקום השליחות ללא סביבה חמה ככפר-חב"ד?
ת: מייצרים 'סביבה חמה' בבית.
ש: שיא מיוחד בעבודת השליחות?
ת: 250 חנוכיות שהודלקו על-ידינו בחנוכה

ש: כפר-חב"ד של אז וכפר-חב"ד של היום - מה השתנה?
ת: נוסף הרבה טיפוח ויופי לכפר.
ש: זכרון ילדות בלתי נשכח מכפר-חב"ד?
ת: 12 הפסקים במנגינות של מרנין, בניצוח סלייטר והולנדר ב'בית נחום יצחק' ב'שיכונים-החדשים'.
ש: דמות כפר-חב"דית נערצת?
ת: מאיר פרידמן.
ש: בית-הכנסת?
ת: 'בית נחום יצחק', 'בית מנחם', 'ישראל אריה לייב'.
ש: המורה האהוב?
ת: ר' שלמה ריבקיין ('מאחורי הדבש').
ש: געגועים לכפר-חב"ד?
ת: ללימוד ולהתוועדות בישיבה.

פתרון החידה החסידית מעמ' 12:
 הרבנית היה-מושקא שניאורסאהן ע"ה - בת כ"ק אדמו"ר מהור"י ז'נ"ע - נולדה בכ"ה באדר תרס"א, וכי"ד בכסלו תרפ"ט נישאה לכ"ק אדמו"ר נשיא דורנו.

ועדת החינוך

שע"י ועד כפרחב"ד

יעוץ חינוכי והכוונה - עזרה בהשמה בישיבות -
 סדנאות הורים - יעוץ משפחתי - יעוץ זוגי - חיזוק
 שיעורי תורה - טיפול בלקויות למידה - כנסי חינוך
 - שיבוץ והכוונה לחונכים - סיוע בארגון מורים
 פרטיים - קשר עם מוסדות החינוך - 'עשה לך רב'
 - עזרה בשיעורי בית - פעילויות בשעות הפנאי

ניתן לפנות למשרדי ועדת החינוך

לעזרה ייעוץ והכוונה

טלפונים: משרד: 9600014 פקס: 153-54-8038770

דוא"ל: Chinuchkfar@neto.net.il

**נמשכת ההרשמה
 לחוגי אחה"צ
 לבנים – מגוון גילאים**

יום שני: שחמט

יום שלישי: מקהלה

יום רביעי: טניס-שולחן

**לפרטים ולהרשמה מסובסדת
 ועדת החינוך: 9600014**